

[Kunst]

Farger for åpen scene

Else Marie Hagens fotografier på Vigeland-museet er en kompleks og estetisk generøs lek med rom og avbildning.

Den varme, brunrosa veggfargen i Vigeland-museet skal visstnok være Gustav Vigelands personlige interiørvalg til monumentet over hans livsverk. Sammen med den stor-slåtte, nyklassiske arkitekturen danner den en høytidelig, om enn litt dyster og pompøs ramme omkring skulpturene og artefaktene som er oppstilt rundt om i de luftige salene. Legg til det vitalistiske og ofte rent ut kraftmaskulinistiske ved Vigelands verker – noe som har fyrt opp under billedhuggerens omdømme som «fascistvennlig» – og det faktum at kunstnerens aske ligger i en urne i museets tårn, så kan summen av erfaringene ved et besøk hit bli tung i mer enn kunstnerisk forstand.

Følgelig er det en utfordring på mange plan for en kunstner av i dag, å stille ut i dette bygget. Med sine steds spesifikke fotografier i utstillingen «Pure Surface» velger Else Marie Hagen å nærme seg museets historiske og fysiske monumentalitet med delikat visualitet og en stillferdig, antydende kritikk.

Kompleks lek. Hagen (født 1963) har også i tidligere utstillinger vist seg som en finslepen estet i omgang med ulike sider ved fotografiets logikk; dets muligheter og begrensninger som sannhetsvitne og fordobler av øyeblikket og den sette verden. Gjennom å avfotografere rom og komplekse oppsett av speilinger, gjenstander og egne bilder av, og i, det samme rommet, for så å presentere det endelige resultatet i atter nye avfotografier, har Hagen utfordret betrakterens blikk og våre forventninger til hva en fotografisk avbildning skal inneholde.

Dette grepet synes å ha hatt som utgangspunkt at omgivelsene – enten dette er et trivielt atelierinteriør eller gallerirommet der bildene til slutt stilles ut – er en scene som kan manipuleres og utforskes i en kompleks lek med rom, tid og representasjon.

UFORMELIG FORM. Installasjonen «Pure Surface» inneholder et fotografi av Vigeland-museets vegg og gulv, overført på en myk duk som flommer utover i rommet. Arkitekturens rigide struktur kopieres slik til å fremstå i en tilstand av dramatisert uformelighet.

HOVEDROLLER. Fotografiet «The Main Character» fremstiller to modeller sminket til å fremstå som nesten identiske. Forholdet mellom kopi og original får heren uklare konklusjoner.

Antitese. På Vigeland-museet kommer denne scenen til syne på ulike vis. Med to unntak er alle fotografiene tatt inne i museet, noe som løfter institusjonen frem til både å spille den egentlige hovedrollen, og danne en dobbel bakgrunn: både for bildene slik de henger mot veggen, og også i selve avbildningen.

To helfigurportretter viser en ung og urbant utseende, asiatisk mann stående lett henslengt på sokkel mot den samme veggen

bildet henger mot. Fotografiens fargetone er manipulert og forskjøvet mot henholdsvis brunt og rosa. Modellen er selv kledd i søtlig rødt, og inntrykket blir av en subtil antitese til Vigelands episke nordboere i de tilstøtende rommene.

Utstillingens tittelverk, «Pure Surface», består av en skulpturell, hvitmalt form som ligner en minimalistisk skulptur, eller også en faktisk scene. Den kan også skape assosiasjoner til den moderne kunstens «hvite kube», et nøytralt gallerirom – igjen en motsats til Vigeland-museets arkitektoniske og ideologiske struktur. Over denne formen henger noe som ser ut som et stort sceneteppes, og som også viser seg å være et fotografi. Rommets gulv og bakvegg er avfotografert og overført til teppet, som flommer utover i et monumentalt draperi.

Original og kopi. Arkitekturens rigide struktur kopieres slik til å fremstå i en tilstand av dramatisert uformelighet og foranderlighet. I et av museets største rom er dette grepet ført videre i tre fotografier av det samme rommet,

men sett via speilinger i en myk folieduk.

Effekten er av den samme tilstanden av oppløsning og flyt, men her får fordoblingen av omgivelsene en ekstra fargemetning gjennom den maleriske visualiteten i foliens nærmest rennende refleksjoner. Det estetiske utbyttet er maksimalt; vakkert på grensen til det forføreriske.

Dobbeltportrettet «The Main Character» er derimot holdt i en strammere regi. To modeller er stilt opp ved siden av hverandre, og sminket til å fremstå som et tvillingpar, eller som original og kopi. Hva som er originalen og hva som er fordoblingen får her en uklare konklusjoner, noe som reflekterer tilbake på det som oppleves som Hagens egentlige hensikt: Å holde opp et speil for historiefortellingens egen selvforståelse, gjennom å komplisere forholdet mellom avbildning og avbildet.

ARVE RØD

→ **Else Marie Hagen**
«Pure Surface»

Vigeland-museet, Oslo
12. september-9. november